

8.11.2007

Dnr 1604/4/07

Beslutsfattare: Biträdande justitieombudsman Jukka Lindstedt

Föredragande: Justitieombudsmannasekreterare Mikko Sarja

EN TJÄNSTEMANS OSAKLIGA SPRÅKBRUK

1

KLAGOMÅL

Klaganden kritiserar i sin skrivelse som inkom till justitieombudsmannens kansli 9.5.2007 överdirektören vid Centralen för turistfrämjande för hans språkbruk vid ett seminarium. Klaganden berättar att överdirektören enligt tidningsuppgifter vid MEK- marketseminariet 19.4.2007 inför talrik publik frågat på vilket sätt 200 000 finlandssvenskar skiljer sig från 200 000 älgar och som svar givit att älgar får skjutas men inte finlandssvenskar.

- - -

3

AVGÖRANDE

3.1

Bakgrundsuppgifter

I sin utredning medger överdirektören att han då han som konferencier presenterat följande talare vid seminariet berättat en som en lättsam kommentar avsedd version av en gammal vits om finlandssvenskar. Han uppger att han inte hade den minsta onda avsikt och att han inte kunde tänka sig att någon skulle finna kommentaren sårande. Vidare nämner han att några av deltagarna vid kvällstillställningen i anknytning till seminariet berättade att de ansåg kommentaren vara misslyckad. Följande dag fick överdirektören av en anställd vid Centralen för turistfrämjande höra att några seminariedeltagare planerade göra ett klagomål till följd av hans yttrande. Han sände därför per e-post en personlig ursäkt till personerna i fråga. Därtill fick han ett e-postmeddelande från en person som han omedelbart bad om ursäkt. För säkerhets skull publicerade överdirektören sin ursäkt på CTF:s webbsidor både på finska och svenska. Efter en insändare som publicerades i Hufvudstadsbladet skrev han en ursäkt som publicerades på debattavdelningen.

Överdirektören gav också handels- och industriministeriets kanslichef en skriftlig utredning där han beklagade och ångrade sitt oförsiktiga yttrande. Vid en muntlig diskussion med sin chef 8.5.2007 medgav överdirektören att han agerat oförsiktigt, men utan onda avsikter. Kanslichefen gav honom muntlig anmärkning för det olämpliga yttrandet.

3.2

Ställningstagande

Enligt statstjänstemannalagens 14 § 2 mom. ska en tjänsteman uppträda så som hans ställning och uppgifter förutsätter. Detta innebär bl.a. att det ställs krav på tjänstemannens språkbruk. En i övrigt saklig framställning får givetvis lättas upp med humor, gåtor eller jämförelser. I officiella sammanhang finns det emellertid risk för att åhörarna uppfattar sådana inslag på olika sätt. Missförstånd och ordval som direkt eller indirekt uttrycker talarens attityder är ägnade att rubba förtroendet för myndigheternas verksamhet och därmed skada myndighetsutövningens trovärdighet.

Min slutsats är den att överdirektören som tjänsteman förfor olämpligt och sålunda i strid med statstjänstemannalagens 14 § 2 mom. då han inför seminariepubliken sade att skillnaden mellan finlandssvenskar och älgar är den att älgar får skjutas.

Med beaktande av att överdirektören redan fått en muntlig anmärkning av sin chef och att han offentligen bett om ursäkt för sitt yttrande har jag efter en helhetsbedömning i egenskap av högsta laglighetsövervakare beslutat att ärendet inte föranleder ytterligare åtgärder.

4 ÅTGÄRDER

Skrivelsen föranleder inga åtgärder från min sida. Jag sänder emellertid en kopia av mitt beslut till överdirektören vid Centralen för turistfrämjande och dessutom för kännedom till handels- och industriministeriet.